



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 263/2018-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. apríla 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Tos 135/2017 z 19. decembra 2017 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. apríla 2018 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Tos 135/2017 z 19. decembra 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi je vedené trestné stíhanie pre pokračovací obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi spolupáchatelstvom podľa § 20 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) k § 172 ods. 1 písm. c) a ods. 3 písm. c) Trestného zákona a iné.

Uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 Tk 2/2016 z 19. októbra 2017 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) boli zamietnuté žiadosti sťažovateľa a ďalšieho obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu.

Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že uznesenie okresného súdu zrušil v celom rozsahu, u sťažovateľa zmenil dôvody väzby tak, že sťažovateľ je vo väzbe z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), že sa jeho žiadosť a žiadosť ďalšieho obžalovaného zamietajú, že sa písomný sľub sťažovateľa neprijíma a že väzba sťažovateľa a ďalšieho obvineného sa nenahrádza dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Sťažovateľ pred ústavným súdom tvrdí, že rozhodovanie o jeho žiadosti o prepustenie z väzby trvalo celkovo 104 dní.

Ďalej namieta, že závery krajského súdu o tom, že bude „pokračovať v trestnej činnosti bez ďalšieho dôkazu vzhľadom na jej charakter a okolnosti skutku nemôže byť dôvodom na jej ďalšie trvanie“. Tvrdí, že v jeho prípade „nie je nijakým právne relevantným spôsobom odôvodnená obava z možného pokračovania v trestnom čine resp. trestnej činnosti“.

Sťažovateľ napokon namieta, že je vo väzbe už viac ako 24 mesiacov, teda v jeho prípade už nejde o počiatkové štádium trvania väzby, a preto dôvody, ktoré postačovali na jeho vzatie do väzby, už v tomto štádiu jej trvania neobstoja.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1) Základné právo [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Tos/135/2017 zo dňa 19. 12. 2017 porušené bolo.

2) Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Tos/135/2017 zo dňa 19. 12. 2017 sa zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3) Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia...“

## II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: ... c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody, má právo podať návrh na začatie konania, v ktorom súd urýchlene rozhodne o zákonnosti pozbavenia jeho slobody a nariadi prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Z judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05) vyplýva, že v ustanoveniach čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy týkajúcich sa práva na osobnú slobodu (čl. 17 ods. 1 ústavy) je obsiahnuté aj právo obvineného podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú (resp. primeranú dobu) alebo byť prepustený počas konania. V označených ustanoveniach ústavy sú teda obsiahnuté obdobné práva ako tie, ktoré vyplývajú z čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne

neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

## **II.A K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým uznesením krajského súdu**

Ústavný súd v zmysle svojej judikatúry (I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04, III. ÚS 837/2016, II. ÚS 135/2017) nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 76/02, II. ÚS 242/02, I. ÚS 202/2012, II. ÚS 282/2016, I. ÚS 540/2017) ďalej vyplýva, že právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu.

Do obsahu právomoci ústavného súdu nepatrí preskúmať postup, ako aj správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktorý viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu väzby. Tento postup skúma opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne uspošobený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02, IV. ÚS 151/05, III. ÚS 17/2012, IV. ÚS 541/2013, I. ÚS 67/2016). Skutkové a právne závery všeobecného súdu by mohli byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery všeobecného súdu boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 352/2011).

Súdne preskúmanie zákonnosti pozbavenia osobnej slobody kladie nároky (okrem iného) na kvalitu preskúmania. Väzobné konanie týkajúce sa rozhodovania o osobnej slobode obvinenej osoby musí spĺňať niektoré fundamentálne požiadavky spravodlivého konania. Jednou z nich je aj právo na náležité odôvodnenie rozhodnutia. Jeho obsahom je právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti („fairness“) pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05, III. ÚS 404/2011, II. ÚS 64/2017, III. ÚS 590/2017).

V tejto súvislosti ústavný súd pripomína svoju judikatúru (napr. IV. ÚS 176/05, I. ÚS 241/07, I. ÚS 296/2010, III. ÚS 306/2017), v ktorej vyslovil, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového i druhostupňového), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka

na spravodlivý proces, v tomto prípade v konaní o osobnej slobode (m. m. III. ÚS 209/04, III. ÚS 160/2017). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) judikoval, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (rozsudok vo veci García Ruiz proti Španielsku z 21. 1. 1999, bod 26; rozsudok vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, bod 29). Judikatúra ESLP nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok vo veci Georgiadis proti Grécku z 29. 5. 1997, bod 43; rozsudok vo veci Higgins a ďalší proti Francúzsku z 19. 2. 1998, bod 43). Z práva na súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (napr. I. ÚS 254/07, II. ÚS 410/06, III. ÚS 572/2017).

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 34/04) ďalej vyplýva, že v prípade držania vo väzbe (ďalšieho trvania väzby), teda pri skúmaní dôvodnosti väzby, ktorá trvá dlhší čas, sa musia splniť tri kumulatívne ustanovené skutočnosti: (1) musí existovať dôvodné podozrenie, že stíhaná osoba spáchala trestný čin, (2) musí byť daný niektorý z väzobných dôvodov podľa Trestného poriadku a (3) musí byť zrejmé, že orgány činné v trestnom konaní postupujú v trestnom stíhaní s osobitnou starostlivosťou a urýchlením (t. j. požiadavka, aby vzhľadom na všetky okolnosti prípadu trvanie väzby neprekročilo nevyhnutnú dobu).

Nevyhnutnosť doby trvania väzby sa musí posudzovať v každej veci podľa jej osobitných okolností. Nevyhnutnosť doby trvania väzby nemožno stotožňovať so zákonnými lehotami v zmysle Trestného poriadku, na ktoré možno väzbu v prípravnom konaní a v konaní pred súdom predĺžiť. Základný princíp, že väzba má trvať len nevyhnutnú dobu, vyjadruje kvalitatívne iný limit, ako je zákonný limit, do ktorého môže byť väzba maximálne predĺžená. Vyplýva to i z toho, že až do vyčerpania celkového zákonného limitu môže byť väzba predĺžovaná viackrát na dobu, aká sa javí v dobe rozhodovania ako nevyhnutná (napr. III. ÚS 26/01, I. ÚS 165/02).

Článok 5 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby k pozbaveniu osobnej slobody došlo „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a každé dohovorom prípustné pozbavenie osobnej slobody [čl. 5 ods. 1 písm. a) až f)] musí byť „zákonné“. Dohovor tu teda priamo odkazuje na vnútroštátne právo, a preto rešpektovanie tohto práva je integrálnou súčasťou záväzkov zmluvných štátov (rozsudok vo veci Lukanov proti Bulharsku z 20. 3. 1997, bod 43). Článok 5 ods. 4 dohovoru zaručuje obvinenému právo podať žiadosť o preskúmanie zákonnosti jeho väzby (rozsudok vo veci Rakevich proti Rusku z 28. 10. 2003, bod 43). Prieskumné súdne konanie musí byť v súlade s hmotnoprávnymi a procesnými vnútroštátnymi právnymi predpismi a tiež aj s účelom čl. 5, ktorým je ochrana jedinca proti svojvôli (rozsudok vo veci Koendjbiarie proti Holandsku z 25. 10. 1990, bod 27). Článok 5 ods. 4 dohovoru neukladá súdu v opravnom konaní povinnosť odpovedať na každý argument, ktorý predloží obvinený vo svojom návrhu na preskúmanie rozhodnutia o väzbe, sudca sa však musí vysporiadať s konkrétnymi skutočnosťami v ňom uvedenými, ktoré sú spôsobilé spochybniť existenciu nevyhnutných podmienok na zákonné pozbavenie osobnej slobody. Pritom argumenty súdu pre a proti väzbe nemôžu byť všeobecné a abstraktné, ale musia sa opierať o konkrétne skutočnosti týkajúce sa danej osoby a veci (rozsudok vo veci Boicenco proti Moldavsku z 11. 6. 2006, bod 142).

Z judikatúry ESĽP (napr. rozsudok vo veci Clooth proti Belgicku z 12. 12. 1991, bod 40) ďalej vyplýva, že závažnosť trestného obvinenia môže viesť orgány k tomu, aby podozrivého (obvineného) zadržovali s cieľom zabrániť akýmkoľvek pokusom o spáchanie ďalších trestných činov. Okrem iného je však nevyhnutné, aby bolo nebezpečenstvo hodnoverné (podložené) a opatrenie primerané, a to vzhľadom na okolnosti prípadu a najmä na minulosť a osobnosť dotknutej osoby. Z predchádzajúcich odsúdení môže vyplývať odôvodnená obava, že obvinený by mohol spáchať nový trestný čin (rozsudok vo veci Selçuk proti Turecku z 10. 1. 2006, bod 34; rozsudok vo veci Matznetter proti Rakúsku z 10. 11. 1969, bod 9).

Ústavný súd zohľadňujúc už citovanú judikatúru konštatuje, že pri posúdení napadnutého uznesenia krajského súdu nie je jeho úlohou preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré okresný súd a krajský súd opreli svoje rozhodnutia,

resp. odpovedať na otázku, či mal byť sťažovateľ prepustený z väzby na slobodu. Úloha ústavného súdu sa v tomto prípade obmedzuje na posúdenie otázky, či sa krajský súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či je tak odôvodnenie napadnutého uznesenia ústavnoprávne akceptovateľné.

Sťažovateľ, ktorý je v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpený, v tejto časti svojej sťažnosti namieta vo všeobecnosti (iba) to, že krajský súd nijakým relevantným spôsobom neodôvodnil obavu z pokračovania v trestnej činnosti [§ 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] a že v jeho prípade už nejde o počiatkové štádium trvania väzby, a preto dôvody, ktoré postačovali na jeho vzatie do väzby, už v tomto štádiu neobstoja.

Krajský súd dospel k záveru, že v prípade sťažovateľa (1) naďalej existuje dôvodné podozrenie, že tento spáchal trestný čin, že (2) v jeho veci existuje väzobný dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a že (3) postup okresného súdu v konaní možno hodnotiť ako nesústreďený a na hranici zavinenej nečinnosti v konaní, avšak z pohľadu ústavy a dohovoru ešte akceptovateľný.

Krajský súd v relevantnej časti napadnutého uznesenia uviedol: *«Obžalovaný [REDAKOVANÉ] nepopiera, že bol súčasťou drogovej trestnej činnosti, ale namieta právnu stránku veci. Obžalovaný [REDAKOVANÉ] popiera svoju účasť na skutkoch v bodoch 1) až 3), skutky v bode 4) a 5) v podstate priznáva, spochybňuje ale právnu kvalifikáciu. Hoci bolo potrebné po zmene v obsadení senátu vykonať hlavné pojednávanie od začiatku, nemožno tento stav z hľadiska dokazovania považovať za zánik, resp. zoslabenie dôvodného podozrenia. K dôkazom vykonaným v prípravnom konaní a tiež na hlavnom pojednávaní totiž nepribudli žiadne také dôkazy alebo skutočnosti, ktoré by spochybnili doposiaľ vykonané alebo zabezpečené usvedčujúce dôkazy. V prípravnom konaní i v konaní pred súdom bol vypočutý svedok pod menom [REDAKOVANÉ], ktorý bol použitý ako agent za účelom odhalenia drogovej trestnej činnosti kúpou kokainu od obžalovaného [REDAKOVANÉ]. Opis kúpy kokainu v dňoch 15. 09. 2015, 01. 10. 2015 a 20. 10. 2015 svedkom [REDAKOVANÉ] od obžalovaného [REDAKOVANÉ] za asistencie obžalovaného [REDAKOVANÉ] zodpovedá listinným dôkazom*

i zvukovým a zvukovo-obrazovým záznamom nasadenia agenta, resp. ich prepisom. [REDACTED] vydal vyšetrovateľovi PZ dňa 15. 09. 2015 neznámu látku s hmotnosťou cca 100g, dňa 01. 10. 2015 rovnako, a dňa 20. 10. 2015 neznámu látku s hmotnosťou cca 400 g, o ktorých sa znaleckým dokazovaním potvrdilo, že sa jednalo o kokáin. Výpovedi [REDACTED] zodpovedajú príkazy prokurátora na predstieraný prevod a zápisnice o vydaní veci s fotodokumentáciou. Ak obžalovaný [REDACTED] považuje výpoveď [REDACTED] za oslabujúcu dôvodné podozrenie, sťažnostný súd uvádza, že svedok identifikoval obžalovaného [REDACTED] ako osobu, ktorú pri prvom stretnutí označil [REDACTED] ako [REDACTED], ktorý pôjde na WC a odovzdá mu kokáin, a ktorý pri druhom stretnutí, rovnako ako pri prvom, obdobne išiel na WC, kde došlo k totožnej transakcii, a s ktorým mu pred treťou transakciou dohodol stretnutie s jasným účelom obžalovaný [REDACTED] ktorého svedok tiež identifikoval. Pred treťou transakciou mal [REDACTED] dohadovať detaily obchodu priamo s obžalovaným [REDACTED], ktorý mu mal dávať konkrétne inštrukcie o tom, kde sa „tovar“ nachádza, a kde si ho má [REDACTED] vyzdvihnúť, a kde a komu má odovzdať kúpnu cenu. Z výpovede svedka tiež vyplýva, že pri prvých dvoch transakciách a aj pri tretej mal obžalovaný [REDACTED] strážiť vonkajšie aj vnútorné priestory miesta činu. Dôvodné podozrenie oboch obžalovaných v bodoch 1) až 3) podporujú tiež záznamy zo sledovania vykonaného na príkaz sudcu pre prípravné konanie. Na 2 z troch zaistených igelitových vreckách s obsahom kokáinu sa nachádzala DNA obžalovaného [REDACTED] čo celkom zrejme nasvedčuje manipulácii s drogou obžalovaným [REDACTED]. Pri domových prehliadkach v bytoch užívaných obžalovaným [REDACTED] boli zaistené váhy so stopami kokáinu. V bodoch 4) a 5) obžaloby dôvodné podozrenie naďalej podporujú zápisnice o domovej prehliadke bytu, ktorého užívateľom bol obžalovaný [REDACTED], keď pri domovej prehliadke boli zaistené o.i. strelná zbraň, strelivo a kokáin.

Na základe uvedených dôkazov sťažnostný súd dospel k záveru, že podozrenie, že obžalovaní [REDACTED] a [REDACTED] spáchali obzvlášť závažný zločin, a obžalovaný [REDACTED] aj ďalšie žalované zločiny a prečin, sa ani po čiastočnom vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní nerozptýlilo do takej miery, aby bolo potrebné konštatovať jeho zjavnú neopodstatnenosť. Na hlavnom pojednávaní zatiaľ neboli produkované také dôkazy, ktoré by vyvrátili skutočnosti zistené z usvedčujúcich dôkazov, alebo iným spôsobom vyvracali skutkovú vetu, preto pre účely rozhodovania o väzbe bez

*ambície robiť nezvratné závery o vine sťažnostný súd dospel k záveru, že trestné stíhanie oboch obžalovaných je naďalej vedené dôvodne. Až po kompletnom vykonaní dokazovania bude potrebné, aby súd prvého stupňa v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil všetky vykonané dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne, a to aj z hľadiska zákonnosti ich získania v prípravnom konaní, vrátane vyhodnotenie použitia agenta vo vzťahu k bodom 1) až 3) obžaloby, a na základe takéhoto hodnotenia prijal nepochybné závery o vine či nevine.»*

K existencii väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku krajský súd v napadnutom uznesení uviedol: „*Na druhej strane sťažnostný súd však zistil pretrvávanie väzobných dôvodov u oboch obžalovaných v pôvodnom rozsahu, t. j. u oboch obžalovaných podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a u obžalovaného [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] aj podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Obava z pokračovania v trestnej činnosti aj v súčasnosti vyplýva z charakteru a rozsahu trestnej činnosti, z ktorej sú obžalovaní aj v súčasnosti dôvodne podozriví, keď im je kladená za vinu distribúcia kokáinu v rozsahu cca 4 tisíc jednorazových dávok drogy v hodnote cca 42.000 € na nelegálnom trhu, čo nasvedčuje etablácii obžalovaných v komunite výrobcov a distribútorov omamných látok, a vylučuje epizodicitu skutkov, ktoré sú im v bodoch 1) až 3) kladené za vinu. Zo skutkovej vety treba vyvodiť i to, že distribúcia drog zrejme poskytovala obžalovaným výrazné vylepšenie ich životnej úrovne z finančného hľadiska, pričom existencia prípadného zamestnania obžalovaného [REDAKOVANÉ] je vzhľadom na výšku možného príjmu z trestnej činnosti v tomto smere bezvýznamná. U obžalovaného [REDAKOVANÉ] je obava z pokračovania v trestnej činnosti umocnená jeho ústredným postavením a úlohou v rámci žalovaných skutkov, a u obžalovaného [REDAKOVANÉ] tým, že mu je okrem obzvlášť závažného zločinu kladené za vinu spáchanie ďalšieho drogového zločinu a trestných činov nedovoleného ozbrojovania, pri ktorom zatiaľ nemožno vylúčiť jeho súvis so zabezpečením bezproblémovej distribúcie drog. Hoci sa na obžalovaných hľadí, akoby neboli odsúdení, pri hodnotení ich osôb z hľadiska sklonov k trestnej činnosti a určenia miery rizika nebolo možné opomenúť opakované spáchanie úmyselnej trestnej činnosti oboma obžalovanými v minulosti. Z týchto skutočností rezultuje, že aj v súčasnosti*

*predstavujú obaja obžalovaní riziko vo vzťahu k ochrane spoločnosti najmä pred nelegálnou distribúciou drog. Toto konštatovanie sťažnostného súdu korešponduje s judikatúrou Ústavného súdu SR (napr. II. ÚS 67/2013), podľa ktorej pri rozhodovaní o väzbe môže súd riziko páchania trestnej činnosti do budúcnosti len odhadovať (prognózovať).“*

K postupu okresného súdu v trestnom konaní krajský súd v napadnutom uznesení uviedol: „Po poslednom rozhodnutí o väzbe zo dňa 08. 08. 2017 súd prvého stupňa vykonal vo veci nasledovné:

*Na hlavnom pojednávaní dňa 09. 08. 2017 oznámil procesným stranám zmenu v zložení senátu z dôvodu smrti prísediaceho. Obžalovaní nesúhlasili s pokračovaním v konaní v novom zložení senátu, a preto ako aj pre neprítomnosť tlmočnice bolo hlavné pojednávanie odročené na termín 07. 09. 2017, na ktoré predvolal len procesné strany a tlmočnicu.*

*Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom dňa 07. 09. 2017 vyplýva, že sa neustanovil prísediaci [REDAKOVANÉ] a tlmočnica, ktorá riadne prevzala predvolanie. Hlavné pojednávanie bolo odročené na termín 19. 10. 2017.*

*Dňa 19. 10. 2017 súd prvého stupňa vykonal konanie o žiadosti o prepustenie z väzby, rozhodol napadnutým uznesením a odročil hlavné pojednávanie na termín 23.-24. 11. 2017, následne v dňoch 23.-26. 10. 2017 vykonal opatrenia na zabezpečenie výsluchu svedka pod menom [REDAKOVANÉ].*

*Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 23. 11. 2017 obžalovaný [REDAKOVANÉ] vynesol námietku zaujatosti voči intervenujúcej prokurátorky, ktorá uviedla, že o vznesenej námietke rozhodne písomne. Na žiadosť obhajoby bolo z dôvodu vznesenej námietky zaujatosti hlavné pojednávanie odročené.*

*K námietke zaujatosti vznesenej obžalovaným [REDAKOVANÉ] sa pripojil aj obžalovaný [REDAKOVANÉ]*

*Sťažnostný súd skúmal aj otázku doterajšieho postupu súdu prvého stupňa z hľadiska rýchlosti konania a dodržania občianskych práv garantovaných ústavou, nadväzujúcich aj na článok 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a na ustanovenie § 2 ods. 6 Trestného poriadku, pričom zistil nie celom primeranú dĺžku konania*

*o žiadostiach o prepustenie z väzby, keď vec bola predložená nadriadenému súdu až po 7 týždňoch od rozhodnutia. V časti plynulosti konania vo veci sťažnostný súd zistil, že potrebu opakovať hlavné pojednávanie z dôvodu smrti prísediaceho treba vyhodnotiť ako vis maior, pričom pre vykonanie dokazovania bolo potrebné vykonať aj administratívno-technickú prípravu, a procesné sa zaoberať žiadosťami obžalovaných o prepustenie z väzby. Dňa 09. 08. 2017 bola obžalovaným oznámená zmena v zložení senátu, na čo obaja obžalovaní reagovali nesúhlasom s pokračovaním v dokazovaní v novom zložení senátu, hlavné pojednávanie nariadené na 07. 09. 2017 bolo odročené pre neprítomnosť prísediaceho a tlmočníka, na hlavnom pojednávaní dňa 19. 10. 2017 sa súd prvého stupňa zaoberal len žiadosťami o prepustenie z väzby a odročil hlavné pojednávanie na 23.-24. 11. 2017, ktoré bolo z dôvodu námietky zaujatosti vznesenej proti prokurátorke odročené na neurčito. Sťažnostný súd dospel k záveru, že so zreteľom na uvedené treba hodnotiť postup súdu prvého stupňa ako nesústredený a na hranici zavinenej nečinnosti v konaní. Úlohou súdu prvého stupňa preto bude ihneď nariadiť termín hlavného pojednávania tak, aby bolo možné urýchlene vykonať dokazovanie vo veci.“*

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia považuje krajským súdom vyjadrené závery o existencii dôvodného podozrenia, že sťažovateľ spáchal trestný čin, o existencii väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ako i jeho závery o (hraničnej) akceptovateľnosti procesného postupu okresného súdu za odôvodnené. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti ústavnému súdu citované závery krajského súdu nijakým ústavnoprávne relevantným spôsobom nespochybnil, keď sa obmedzil len na všeobecne formulovanú námietku neodôvodnenosti napadnutého uznesenia vo vzťahu k väzobnému dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pričom krajský súd existenciu tohto väzobného dôvodu u sťažovateľa podporil odkazom na charakter trestnej činnosti, rozsah distribúcie omamných látok (okolo 4 000 jednorazových dávok), etablovanie sťažovateľa v komunite výrobcov a distribútorov omamných látok, jeho finančné príjmy z drogovej trestnej činnosti, ako i na jeho ústredné postavenie a jeho úlohu v rámci žalovaných skutkov.

Pokiaľ ide o následný postup okresného súdu v trestnej veci sťažovateľa, zo zistení ústavného súdu vyplýva, že hlavné pojednávanie sa uskutočnilo 22. a 23. februára 2018. Dňa 10. apríla 2018 sa uskutočnilo zasadnutie k žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu. Nasledujúce hlavné pojednávanie je nariadené na 19. a 20. apríl 2018.

Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že o dôslednom preskúmaní podmienok ďalšieho trvania väzby sťažovateľa krajským súdom svedčí taktiež záver krajského súdu vyjadrený v napadnutom uznesení, v zmysle ktorého u sťažovateľa už nepretrváva obava z ovplyvňovania svedkov [§ 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku] tak, ako to vyplývalo z uznesenia okresného súdu, ktoré sťažovateľ napadol sťažnosťou na krajskom súde. Krajský súd dospel v napadnutom uznesení k záveru, že plynutím času sa tento väzobný dôvod zoslabil natoľko, že ďalšie pretrvávanie kolúznej väzby sťažovateľa by nezodpovedalo zásade zdržanlivosti.

V dôsledku uvedeného je potrebné túto časť sťažnosti sťažovateľa odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

## **II.B K namietanému porušeniu práv sťažovateľa postupom krajského súdu (dĺžka rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu)**

Z obsahu sťažnosti sťažovateľa možno vyvodiť, že tento pred ústavným súdom namieta aj dĺžku rozhodovania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby, aj keď v petite svojej sťažnosti výslovne namieta porušenie svojich základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru iba napadnutým uznesením krajského súdu.

Z judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 228/2013) vyplýva, že k porušeniu práva sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru (ako aj základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy) v časti týkajúcej sa požiadavky urýchleného rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu môže v zásade dôjsť len neprimerane dlhým postupom – konaním príslušného všeobecného súdu vyznačujúcim sa súhrnom viacerých právnych skutočností

(najmä opomenutím a neodôvodnenou nečinnosťou). Objektom skúmania pri posudzovaní, či k porušeniu označených práv došlo, je teda dĺžka (obdobie) trvania prieskumu zákonnosti zbavenia slobody s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu, t. j. dĺžku trvania samotného rozhodovacieho procesu, nie však samotné rozhodnutie, ktoré spravidla takýto následok nemôže mať. Samotné rozhodnutie všeobecného súdu má totiž v okolnostiach posudzovaného prípadu význam len z hľadiska vymedzenia obdobia trvania prieskumu zákonnosti zbavenia slobody príslušným súdom.

Ústavný súd konštatuje, že už len táto skutočnosť sama osebe, t. j. takto formulovaný petit sťažnosti sťažovateľa, zakladá s odkazom na viazanosť ústavného súdu návrhom sťažovateľa (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) dôvod na odmietnutie tejto časti sťažnosti sťažovateľa, ktorý je pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpený a ktorý už pred ústavným súdom viackrát namietal porušenie svojich práv v súvislosti s rozhodovaním o jeho ponechaní vo väzbe (III. ÚS 845/2016, I. ÚS 408/2017, I. ÚS 104/2018), pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napriek uvedenému v záujme poskytnutia plnej materiálnej ochrany právam sťažovateľa preskúmal aj postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 135/2017 a zistil, že krajskému súdu bol príslušný spis okresného súdu spoločne so sťažovateľovou sťažnosťou proti uzneseniu okresného súdu predložený 12. decembra 2017. Krajský súd následne na neverejnom zasadnutí 19. decembra 2017 rozhodol napadnutým uznesením. Dňa 28. decembra 2017, t. j. 16 dní po predložení spisu krajskému súdu na rozhodnutie o sťažovateľovej sťažnosti, bolo napadnuté rozhodnutie expedované. Je síce pravda, že napadnuté uznesenie bolo sťažovateľovi doručené až 31. januára 2018, avšak jeho právnej zástupkyňi bolo doručené už 13. januára 2018, a teda do sféry sťažovateľa sa dostalo už v tento deň. Aj z judikatúry ESLP vyplýva, že lehota na vymedzenie doby trvania prieskumu väzby končí dňom vyhlásenia rozhodnutia na verejnom pojednávaní a v prípade, že sa takéto pojednávanie neuskutoční, doručením predmetného rozhodnutia sťažovateľovi alebo jeho právnomu zástupcovi (pozri rozsudok

vo veci Răducu proti Rumunsku z 21. 4. 2009, bod 79; taktiež rozsudok vo veci Gál proti Slovensku z 30. 11. 2010, bod 63).

Celkovo teda krajský súd vo veci sťažovateľa rozhodoval od 12. decembra 2017, keď mu bol okresným súdom predložený súdny spis spoločne so sťažnosťou sťažovateľa, do 13. januára 2018, keď bolo napadnuté uznesenie doručené právnej zástupkyňi sťažovateľa, čo predstavuje obdobie jedného mesiaca, ktoré ústavný súd spravidla považuje s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu za ústavne akceptovateľné (napr. III. ÚS 255/03, IV. ÚS 253/05, II. ÚS 353/06, II. ÚS 185/2016). V prípade sťažovateľa je navyše potrebné zohľadniť aj skutočnosť, že sťažovateľ vo svojej sťažnosti pred ústavným súdom výslovne namieta porušenie svojich práv iba uznesením (a ako už bolo uvedené, v zásade aj postupom) krajského súdu, ktorý v právnej veci sťažovateľa rozhodoval ako súd sťažnostný. V zmysle judikatúry ESĽP (napr. rozsudok vo veci Lebedev proti Rusku z 25. 10. 2007, bod 96) je požiadavka na urýchlenosť rozhodovania menej prísna v prípade, že súd rozhoduje o opravnom prostriedku proti predošlému rozhodnutiu súdu o predĺžení väzby. Ak bolo prvostupňové rozhodnutie o väzbe vydané súdom poskytujúcim primerané záruky riadneho súdneho konania, ESĽP je pripravený tolerovať dlhšie obdobia prieskumu v konaní pred druhostupňovým súdom (rozsudok vo veci Shcherbina proti Rusku z 26. 6. 2014, bod 65).

Vzhľadom na uvedené, a teda skutočnosť, že sťažovateľ, ktorý je v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpený, namieta porušenie svojich práv iba postupom krajského súdu, na viazanosť ústavného súdu návrhom sťažovateľa (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), ako i na konkrétne okolnosti tohto prípadu (rozhodovanie krajského súdu v trvaní jedného mesiaca, pričom išlo o rozhodovanie o opravnom prostriedku proti predošlému väzobnému rozhodnutiu), dospel ústavný súd k záveru, že aj túto časť sťažnosti sťažovateľa je potrebné odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosť sťažovateľa bola ako celok pri jej predbežnom prerokovaní odmietnutá, ústavný súd sa jeho ďalšími požiadavkami nezaoberal, pretože rozhodovanie

o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v danom prípade nemohlo dôjsť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. apríla 2018